



Kongsvinger kommune
V/Rådmannen
Fjellgata 2
2226 KONGSVINGER

Deres ref

Vår ref (bes oppgitt ved svar)
2004/1579-1 CWI/-

Dato
.10.2004

PUBLISERING AV PERSONOPPLYSNINGER PÅ INTERNETT. VARSEL OM PÅLEGG

Datatilsynet har blitt gjort oppmerksom på at Kongsvinger kommune på eget initiativ, har publisert innkomne saksdokumenter med vedlegg på sine internettsider. Tilsynet har brakt på det rene at de aktuelle dokumentene, for eksempel stillingssøknader med vedlegg, inneholder flere personopplysninger, blant annet fødselsnummer, helseopplysninger og opplysninger om etnisk bakgrunn.

Forholdet mellom personopplysningsloven og offentlighetsloven, er av sentral betydning for spørsmålet om forvaltningsorganers adgang til å offentliggjøre personopplysninger. Justisdepartementets lovavdeling har etter forespørsel fra Datatilsynet, vurdert grensedragningen mellom lovene. Vurderingen finnes vedlagt.

Datatilsynet har på bakgrunn av Justisdepartementets uttalelse, tatt stilling til spørsmålet om publisering av saksdokumenter på internett, og lagt følgende forståelse av gjeldende rett til grunn:

Personopplysningslovens § 6 (1) fastsetter at loven ikke begrenser *innsynsrett* etter offentlighetsloven, forvaltningsloven eller annen lovbestemt *rett til innsyn* i personopplysninger. Bestemmelsen omfatter etter ordlyden, den enkeltes lovbestemte rett til innsyn. **Når dokumenter inneholdende personopplysninger publiseres på internett, og således gjøres tilgjengelig for enhver, vil derimot personopplysningsloven få anvendelse.** Offentlighetsloven gir herunder ikke den enkelte noe krav på at dokumentene gjøres tilgjengelig over internett. Det vil i slike tilfeller dermed ikke vil være snakk om noen individuell *innsynsrett*.

På samme måte vil personopplysningsloven komme til anvendelse dersom offentliggjøring av personopplysninger skjer med hjemmel i en meroffentlighetsvurdering etter offentlighetslovens § 2 (3), all den tid opplysningene i slike tilfelle offentliggjøres etter en skjønnsvurdering, og ikke med hjemmel i **lovbestemt innsynsrett**.

Personopplysningsloven får anvendelse på behandling av personopplysninger som helt eller delvis skjer med elektroniske hjelpemidler, jf. § 3, bokstav a. Utlevering av personopplysninger ved publisering på internett, vil være omfattet av lovens behandlingsbegrep, jf. § 2 nr. 2.

Personopplysningslovens bestemmelser gis etter dette anvendelse på Kongsvinger kommunes publisering av personopplysninger på internett. Dette innebærer at behandlingen av personopplysninger blant annet må oppfylle en rekke grunnkrav nedfelt i § 11.

Personopplysningslovens § 11, bokstav a, fastsetter at personopplysninger bare kan behandles når dette er tillatt etter § 8 og § 9. Datatilsynet legger til grunn at kommunen på eget initiativ kan publisere opplysninger om **at en navngitt person har henvendt seg til forvaltningsorganet i en konkret sakstype, med mindre taushetsbelagte opplysninger røpes**. Det vises her til forskrift om offentlige arkiv som regulerer dette.

Når det gjelder **øvrige** personopplysninger (for eksempel partens fødselsnummer), legger tilsynet som nevnt til grunn at publisering av slike opplysninger på internett, ikke kan hjemles i lovbestemt innsynsrett. Publiseringen på de aktuelle nettsidene vil etter tilsynets forståelse heller ikke være ”**nødvendig for**” å utføre en oppgave av allmenn interesse, eller utøvelse av offentlig myndighet etter § 8, bokstavene d og e. Partenes behov for offentlighet omkring søkeropplysninger, ivaretas gjennom den lovbestemte innsynsrett (søkerliste/utvidet søkerliste). Med mindre Kongsvinger kommune kan vise til at publiseringen har hjemmel i øvrig lovgivning, vil behandlingsgrunnlag følgelig måtte hjemles i samtykke fra den registrerte, jf. § 8 (1). Når det gjelder publisering av sensitive personopplysninger (jf. personopplysningslovens § 2 nr. 8), som for eksempel helseopplysninger og opplysninger om etnisk bakgrunn, vil den behandlingsansvarlige dessuten måtte oppfylle et av tilleggsvilkårene i lovens § 9. Det kan her vanskelig tenkes at det vil være lovlig å offentliggjøre personopplysningene uten samtykke fra parten. Publisering av helseopplysninger uten grunnlag i lov eller samtykke, vil følgelig kunne være i strid med lovbestemt taushetsplikt, jf. forvaltningslovens § 13 nr. 1.

Datatilsynet understreker imidlertid at personopplysningsloven **ikke** vil være til hinder for publisering av offentlige dokumenter på internett, når personopplysninger som direkte eller indirekte kan knyttes til en enkeltperson, utelates fra dokumentet.

Datatilsynet varsler på ovennevnte grunnlag, at det med hjemmel i personopplysningslovens § 46, jf. forvaltningslovens § 16, vil fattes følgende vedtak om pålegg:

*Kongsvinger kommune må fjerne ovennevnte personopplysninger, jf. personopplysningslovens § 2 nr. 1, fra dokumenter tilgjengeliggjort på sine internettsider. Opplysninger om at en navngitt person har henvendt seg til forvaltningsorganet i en konkret sakstype, kan derimot publiseres i henhold til forskrift om offentlege arkiv. Publisering av **øvrige** personopplysninger må hjemles i samtykke fra den registrerte.*

Datatilsynet understreker at det ser alvorlig på det forhold at kommunen på eget initiativ publiserer personopplysninger som i foreliggende sak. Søkere til en stilling må kunne forvente at de aktuelle personopplysninger behandles med den største diskresjon av mottaker. Tilsynet vil på ovennevnte bakgrunn vurdere politianmeldelse, sakens alvorlighet tatt i betraktning.

Skriftlig tilbakemelding på det varslede pålegg oversendes Datatilsynet senest **innen 3 uker- tre uker** fra underretning om dette brev. Det bes også om at virksomheten samtidig oversender kopi av internkontrollrutiner av betydning for angjeldende publisering. Slike rutiner skal dokumenteres i henhold til personopplysningslovens § 14 og personopplysningsforskriftens kapittel 2.

Med hilsen

Knut- Brede Kaspersen
fung. direktør

Christian With
rådgiver

Vedlegg: Lovavdelingens vurdering av 16.07 2004, personopplysningsloven, kopi av offentliggjorte dokumenter



Hamar kommune
V/Rådmannen
Pb. 4063
2306 HAMAR

Deres ref

Vår ref (bes oppgitt ved svar)
2004/1593-1 CWI/-

Dato
.11.2004

PUBLISERING AV PERSONOPPLYSNINGER PÅ INTERNETT. VARSEL OM PÅLEGG

Datatilsynet har blitt gjort oppmerksom på at Hamar kommune på eget initiativ, har publisert innkomne saksdokumenter på sine internettsider. Tilsynet har brakt på det rene at de aktuelle dokumentene inneholder flere personopplysninger, blant annet opplysninger om navngitte personers vanskelige økonomiske situasjon og arbeidskontrakter inneholdende personopplysninger.

Forholdet mellom personopplysningsloven og offentlighetsloven, er av sentral betydning for spørsmålet om forvaltningsorganers adgang til å offentliggjøre personopplysninger. Justisdepartementets lovavdeling har etter forespørsel fra Datatilsynet, vurdert grensedragningen mellom lovene. Vurderingen finnes vedlagt.

Datatilsynet har på bakgrunn av Justisdepartementets uttalelse, tatt stilling til spørsmålet om publisering av saksdokumenter på Internett, og lagt følgende forståelse av gjeldende rett til grunn:

Personopplysningslovens § 6 (1) fastsetter at loven ikke begrenser *innsynsrett* etter offentlighetsloven, forvaltningsloven eller annen lovbestemt *rett til innsyn* i personopplysninger. Bestemmelsen omfatter etter ordlyden, den enkeltes lovbestemte rett til innsyn. **Når dokumenter inneholdende personopplysninger publiseres på Internett, og således gjøres tilgjengelig for enhver, vil derimot personopplysningsloven få anvendelse.** Offentlighetsloven gir herunder ikke den enkelte noe krav på at dokumentene gjøres tilgjengelig for enhver over Internett. Det vil i slike tilfeller dermed ikke være snakk om noen individuell *innsynsrett*.

På samme måte vil personopplysningsloven komme til anvendelse dersom offentliggjøring av personopplysninger skjer med hjemmel i en meroffentlighetsvurdering etter offentlighetslovens § 2 (3), all den tid opplysningene i slike tilfelle offentliggjøres etter en skønnsvurdering, og ikke med hjemmel i **lovbestemt innsynsrett**.

Personopplysningsloven får anvendelse på behandling av personopplysninger som helt eller delvis skjer med elektroniske hjelpemidler, jf. § 3, bokstav a. Utlevering av personopplysninger ved publisering på Internett, vil være omfattet av lovens behandlingsbegrep, jf. § 2 nr. 2.

Personopplysningslovens bestemmelser gis etter dette anvendelse på Hamar kommunes publisering av personopplysninger på Internett. Dette innebærer at behandlingen av personopplysninger blant annet må oppfylle en rekke grunnkrav nedfelt i § 11.

Personopplysningslovens § 11, bokstav a, fastsetter at personopplysninger bare kan behandles når dette er tillatt etter § 8 og § 9. Datatilsynet legger til grunn at kommunen på eget initiativ kan publisere opplysninger om **at en navngitt person har henvendt seg til forvaltningsorganet i en konkret sakstype, med mindre taushetsbelagte opplysninger røpes**. Det vises her til bestemmelsene om offentlig postjournal i forskrift om offentlige arkiv, som regulerer dette.

Når det gjelder **øvrige** personopplysninger (f.eks opplysninger om navngitte personers vanskelige økonomisk situasjon og arbeidskontrakter), legger tilsynet som nevnt til grunn at publisering av slike opplysninger på Internett, ikke kan hjemles i lovbestemt innsynsrett. Publiseringen på de aktuelle nettsidene vil etter tilsynets forståelse heller ikke være ”**nødvendig for**” å utføre en oppgave av allmenn interesse, eller utøvelse av offentlig myndighet etter § 8, bokstavene d og e. Partenes behov for offentlighet omkring slike opplysninger, ivaretas gjennom den lovbestemte innsynsrett. Med mindre Hamar kommune kan vise til at publiseringen har hjemmel i øvrig lovgivning, vil behandlingsgrunnlag **følgelig måtte hjemles i samtykke fra den registrerte**, jf. § 8 (1). Når det gjelder publisering av sensitive personopplysninger (jf. personopplysningslovens § 2 nr. 8), som for eksempel helseopplysninger og opplysninger om etnisk bakgrunn, vil den behandlingsansvarlige dessuten måtte oppfylle et av tilleggsvilkårene i lovens § 9. Det kan her vanskelig tenkes at det vil være lovlig å offentliggjøre personopplysningene uten samtykke fra parten.

Datatilsynet understreker imidlertid at personopplysningsloven **ikke** vil være til hinder for publisering av offentlige dokumenter på Internett, når personopplysninger som direkte eller indirekte kan knyttes til en enkeltperson, utelates fra dokumentet.

Datatilsynet varsler på ovennevnte grunnlag, at det med hjemmel i personopplysningslovens § 46, jf. forvaltningslovens § 16, vil fattes følgende vedtak om pålegg:

- 1. Hamar kommune må slette/utelate personopplysninger fra dokumenter tilgjengeliggjort på sine internettsider, som er publisert uten hjemmel i samtykke fra den registrerte. Opplysninger som offentliggjøres i offentlig postjournal, kan derimot publiseres i henhold til forskrift om offentlege arkiv.*
- 2. Publisering av personopplysninger som ikke kan offentliggjøres i offentlig postjournal, må hjemles i samtykke fra den registrerte. Hamar kommune må gjennomgå sine rutiner for å sikre at fremtidig publisering foretas i tråd med personopplysningslovens krav.*

Skriftlig tilbakemelding på det varslede pålegg oversendes Datatilsynet senest **innen 3 uker- tre uker** fra underretning om dette brev. Det bes også om at virksomheten samtidig oversender kopi av internkontrollrutiner av betydning for angjeldende publisering. Slike rutiner skal dokumenteres i henhold til personopplysningslovens § 14 og personopplysningsforskriftens kapittel 2.

Med hilsen

Knut- Brede Kaspersen
fung. direktør

Christian With
rådgiver

Vedlegg: Lovavdelingens vurdering av 16.07 2004, personopplysningsloven, kopi av offentliggjorte dokumenter